

Luonnonsuojelulain uudistus

Pöytäkirja

Aika: perjantaina 15.10.2021, klo 12.00 – 15.02

Paikka: Teams

Kutsutut:

Tarja Haaranen, pj.	Ympäristöministeriö, luontoympäristöosasto
Esko Hyvärinen, varapj.	Ympäristöministeriö, luontoympäristöosasto
Markku Vickholm	Metsähallitus
Aleksi Lehikoinen	Luonnontieteellinen keskusmuseo
Eero Melantie	Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
Minna Mättö	Kuntaliitto
Anne Raunio	Suomen ympäristökeskus
Jari Salila	Oikeusministeriö
Vilppu Talvitie	Maa- ja metsätalousministeriö
Tapani Veistola	Suomen luonnonsuojeluliitto
Matti Kattainen	Suomen luonnonsuojeluliitto
Anna-Rosa Asikainen	Maa- ja metsätaloustuottajien keskusliitto
Raija-Leena Ojanen	WWF-Suomi
Heidi Lettojärvi	Energiateollisuus
Tiina Vuoristo	Metsäteollisuus ry
Tia Laine-Ylijoki-Laakso	Ympäristöministeriö, ympäristönsuojeluosasto
Mirkka Saarela	Ympäristöministeriö, rakennetun ympäristön osasto
Hanne Lohilahti	Ympäristöministeriö, luontoympäristöosasto
Arja Halinen	Ympäristöministeriö, luontoympäristöosasto
Pasi Kallio, siht.	Ympäristöministeriö, luontoympäristöosasto
Roosa Atula, siht.	Ympäristöministeriö, luontoympäristöosasto
Läsnä:	
Johanna Korpi	Ympäristöministeriö, luontoympäristöosasto
Leila Suvantola	Ympäristöministeriö, luontoympäristöosasto
Pia Kärki	Ympäristöministeriö, luontoympäristöosasto

Asialista:

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Tarja Haaranen avasi kokouksen klo 12.00.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirja

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja sellaisenaan.

3. HE:n lukukohtainen käsittely – pykälät ja perustelut (luvut 2 – 5, 10 ja 12), Pasi Kallio, YM

Todettiin, että työ jatkuu yhä ja muutoksia voidaan esittää. Selkeitä täsmennyksiä perusteluihin otetaan vastaan.

Lukuun 2 on tehty lähinnä teknisiä muutoksia. Keskeinen muutos koskee kestävän käytön tehtävän poistamista kunnan tehtävistä. Luontopaneelin riippumattomuutta on korostettu. Kunnan tehtävän muutosta kannatettiin. Luontopaneeliin esitetty muutos jakoi näkemyksiä.

Luvussa 3 sanamuotoja on pyritty yhdenmukaistamaan ja ilmastolain mukaiset suunnitelmat sekä kulttuuriset arvot on huomioitu. Keskustelussa nousi esiin, että sekä strategia että toimintaohjelma pitäisi hyväksyä valtioneuvostossa. Ilmastolain mukaisten suunnitelmien huomiointia vastustettiin ja toisaalta kannatettiin. Myös alueellisia suunnitelmia sekä kannatettiin että vastustettiin. Toimivaltaisia ministeriöitä koskevaa kirjausta tarkennetaan.

Lukuun 4 ei ole ehditty tehdä juuri muutoksia, sillä luku vaatii yhä pohdintaa.

Luvussa 5 käsittelyjärjestystä on muutettu. Komissiota on konsultoitu asiassa ja sen perusteella lukua käydään vielä läpi. MMM nosti esiin valtioneuvoston päätöksen merkityksen lupaharkintaan. Todettiin kuitenkin, että lupaprosessi on erillinen prosessi suhteessa valtioneuvoston päätökseen.

Luvussa 10 hoito- ja käyttösuunnitelmien asemaa on täsmennetty, samoin suhdetta maankäyttö- ja rakennuslakiin. Perusteluja on täsmennetty lakiin tehtyjen muutosten pohjalta. MTK nosti esiin, että maisemanhoitoalueen perustamisedellytykset eivät tule riittävän hyvin esiin 92 §:ssä ja Kuntaliitto muistutti, että myös rakennusjärjestyksillä voi olla vaikutusta. Todettiin, että pohditaan 92 §:n täsmennystä ja rakennusjärjestyskysymystä.

Luvussa 12 on tehty teknisiä täsmennyksiä. 112 §:n jakamista kahteen tai kolmeen eri pykälään pohditaan. Jakamista kannatettiin. Korvauskynnys esitettiin sekä nostettavaksi että laskettavaksi. Keskustelussa tiedusteltiin, mitä tapahtuu vanhojen suojeluohjelmien toteutuksen suhteen ja esitettiin, että maanomistajalle tulisi antaa lunastusoikeus.

4. HE:n lukukohtainen käsittely – yleiset havainnot ja muutostarpeet (luvut 1, 6 – 9, 13 – 15), Pasi Kallio, YM

Käytiin läpi lausuntopalautteessa noussut keskeinen palaute ja sen perusteella esitettävät muutosesitykset.

Luvun 1 osalta selvilläolovelvollisuuden poistamista vastustettiin sen läpileikkaavan merkityksen takia mutta toisaalta myös kannatettiin poistoa. Ilmastomuutosta koskevaa tavoitetta kritisoitiin. FPIC-menettelyä ja

kestävän käytön sisällyttämistä lakiin ylipäätään kyseenalaistettiin. Metsäteollisuus nosti esiin, että myös varovaisuusperiaatepykälää ja saamelaiskulttuuria koskevaa pykälää ja perusteluita tulisi selkeyttää.

Luvun 6 osalta keskustelussa nousi esiin huoli siitä, ovatko hoito- ja käyttösuunnitelmat suojeluarvojen kanssa yhdenmukaisia. Esitettiin, että suojelualueiden kytkeytyneisyys tuotaisiin nykyistä paremmin esiin ja se voitaisiin lisätä esimerkiksi perustamisedellytyksiin. Ilmastonmuutoksen asemaa perustamisedellytyksissä kannatettiin ja vastustettiin; esitettiin myös, että se ei saisi olla yksin riittävä peruste suojelualan perustamiselle. FPIC-menettelyn yhdenmukaistamista saamelaiskäräjälain kanssa kannatettiin. Metsästyksen osalta esitettiin, että kuusipeura tulisi huomioida vastaavasti kuin valkohäntäkauris. Kansallispuistojen pinta-alan palauttamista 1000 hehtaariin kannatettiin. Malminetsintäkieltoa kannatettiin ja vastustettiin. Sitä esitettiin myös laajennettavaksi kaikkiin suojelualueisiin ja toisaalta siirrettäväksi kaivoslakiin. Puheenjohtaja totesi, että malminetsintä luonnonsuojelualueilla on talousvaliokunnan tuoreessa mietinnössä katsottu nimenomaan kuuluvaksi LSL-uudistuksessa arvioitaviin seikkoihin. Metsäteollisuus esitti, että poikkeamisedellytyksiä (62 §) pitäisi vielä tarkastella myös luvun 6 osalta kuten laji- ja luontotyyppien kohdalla.

Luku 7 keskustelussa nostettiin esiin erityisesti huomioonottovelvollisuus. Perusteluja pidettiin yhä ristiriitaisina ja säännöstä epäselvänä. Huomioonottovelvollisuutta esitettiin poistettavaksi sen ongelmallisuuden vuoksi. Toisaalta huomioonottovelvoitetta pidettiin olennaisena osana lakia ja katsottiin, että sen poistaminen vesittäisi lain tarkoitusta. Huomioonoton kynnystä sekä kannatettiin että vastustettiin. Katsottiin, ettei säännös selkiydy kynnöksellä. Nostettiin esiin, että kaikkien päätösten on oltava valituskelpoisia. Todettiin, että kynnystä ei oteta lakiin. Huomioonoton oikeudellista asemaa ja perusteluja täsmennetään.

Luvun 8 osalta nousi esiin, että vanhassa laissa ollut säännös seurannasta ja kantojen elvyttämisestä tulisi ottaa myös uuteen lakiin. Todettiin, että säännöksen merkitystä uudessa laissa pyritään selventämään.

Lukua 9 täsmennetään tulleiden lausuntojen pohjalta. Metsästysmuistojen maahantuontia sekä kannatettiin että vastustettiin.

Luvut 13, 14 ja 15 tulee päivittää vastaamaan nykylainsäädännön vaikutuksia ja käytäntöä. Luvun 13 kehittäminen sai yksimielistä kannatusta. Luvun 16 siirtymäsäännöksiä työstetään yhä.

5. Uhanalaiset luontotyypit

Pasi Kallio esitteli luontotyyppien määritelmien ja asetuksen tilanteen. Uhanalaisista luontotyypeistä on tarkoitus säätää asetuksessa. Kun asetusvalmistelu etenee, järjestetään erillinen lausuntokierros. Metsäisistä uhanalaisista luontotyypeistä on keskusteltu pienryhmässä. Alustavat määritelmät ovat olemassa ja ne on toimitettu työryhmän saataville. Alueelliset merkittävien esiintymien huomioimista on pienryhmässä esitetty.

MMM vastustaa luontotyyppien säätämistä asetuksessa. Vesivoimaan käytettävien jokien asema nousi esiin ja pidettiin ongelmallisena, jos kansallisesti tiukennetaan vesipuitedirektiivin määritelmiä. Toisaalta nostettiin esiin, että uhanalaiset luontotyypit on määritelty luonnontieteellisillä perusteilla. Todettiin, että Tiimeristä

olevasta selvityksestä löytyvät alustavat arvioit luontotyyppien pinta-aloista. Tulevissa kokouksissa palataan aiheeseen.

6. Muut asiat

Esiin ei noussut muita asioita.

7. Seuraava kokous

Järjestetään 28.10.2021 klo 13 – 16. Todettiin, että materiaalia toimitetaan mahdollisuuksien mukaan ja lukujen käsittelyä tullaan jakamaan tuleviin kokouksiin. Kommentteja jo käsiteltyihin lukuihin voi lähettää Pasille ja Roosalle noin viikon kuluessa.

8. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.02.